

DERMATITA ATOPICA-CONSIDERATII CLINICE(SIMPTOME SI SEMNE)

Dr.Alina Crisan

MD,PhD Dermatologie

Dermatita atopica(D.A.) este o boala cutanata inflamatorie cronica, pruriginoasa, de cauza necunoscuta, cu debut, de regula, in primii ani de viata.Ramane posibil debutul la varsta adulta sau la batranete.

Evolutia tipica presupune alternanta de pusee eczematoase si remisii, adeseori fara o explicatie clara.Este posibila si o evolutie continua a bolii.

In absenta unui biomarker specific, diagnosticul D.A .este prin excelenta clinic, testele de laborator fiind rareori necesare.

SIMPTOMUL CENTRAL ESTE PRURITUL(mancarimea pielii) intens, de necontrolat, insomniant.Desi poate fi prezent din primele saptamani de viata, parintii il sesizeaza atunci cand ciclul prurit-scarpinat se maturizeaza, de regula, in jurul varstei de 3 luni.

SEMNULE PRIMARE ESENTIALE AL D.A .ESTE ECZEMA(acuta, subacuta, cronica)- cu morfologie specifica si localizare dependenta de varsta pacientului:

1.Infantul(copil <2 ani):

Uscaciunea cutanata(xeroza) este timpurie si adeseori generalizata(de regula fara afectarea zonei de scutec).

Leziunile initiale vizeaza fata(obraji, frunte, scalp), fetele de extensie ale membrelor inferioare, plica cotului si genunchiului.Se prezinta ca placi/placarde imprecis delimitate, eritematoase(rosii), acoperite de cruste si scuame.Zonele perinazala si de scutec, tipic, raman neafectate.

2.Copilul de la 2 la 16 ani:

Uscaciunea este generalizata(pielea apare aspra, uscata si se descuameaza).

Eczema vizeaza preponderent zonele de flexura(plica cot si genunchi), fesele si coapsele.

La modificarile cutanate eczematoase din perioada copilariei mici, se adauga lichenificarea, expresie a gratajului repetat.Aceasta se prezinta ca zone de piele ingrosata, cu un desen accentuat si este mai semnificativa in zonele de plica si la nivelul protuberantelor osoase.

Apar paloarea faciala, eritemul si descuamarea perioculara, pliuri accentuate infraorbital(pliurile Dennie-Morgan).

3.Adultul(>16 ani):

Uscaciunea este pronuntata iar leziunile devin mai difuze(aspectul e unul de piele rosie, uscata si aspra).

Fata este frecvent afectata, lichenificarea este si ea prezenta.

In absenta unor modificari de laborator specifice, diagnosticul D.A. ramane prin excelenta clinic si, in unele cazuri, dificil.Criteriile originale de diagnostic formulate in 1980 de Hanifin si Rajka au fost modificate de multe ori, expertii incercand sa formuleze criterii clinice practice de diagnostic potrivite pentru arii geografice si grupe de varsta specifice.

Trasaturi esentiale ale D.A.(trebuie sa fie prezente pentru diagnostic) sunt:

-pruritul

-eczema(acuta, subacuta, cronica) cu: (1.)morfologie tipica si pattern specific varstei(afectare faciala/cervicala/suprafete de extensie la copil, afectare flexurala la orice varsta, fara afectarea regiunilor axilara si scrotala) si (2.) evolutie cronica sau recurenta.

Trasaturi importante ale D.A.(ce sustin diagnosticul) sunt:

-debutul timpuriu(85% din cazuri pana la un an, 95% din cazuri pana la 5 ani)

-atopie(istoric personal si/sau familial;reactivitate IgE)

-uscaciunea cutanata

La acestea se adauga trasaturi asociate(nespecifice dar care pot sugera dermatologului,diagnosticul de D.A.):raspuns vascular atipic, keratoza pilara, pitiriazis alb, hiperliniaritate palmara, ichtioza, modificari periorbitale/oculare, peribuale, periauriculare,prurigo, etc.

ELEMENTE CHEIE DE RETINUT:

1.D.A. este o entitate dermatologica cu aspect clinic si evolutie legate de varsta.

2.Pruritul este simptomul esential.

3.Eczema(in diversele sale forme:acuta, subacuta, cronica) este manifestarea cutanata tipica.

Uscaciunea cutanata desi este o trasatura importanta, nu este esentiala pentru diagnostic!

4.Evolutia poate fi una intermitent, alternand exacerbari si remisii, uneori inexplicabile si, uneori, posibil, lungi(de exemplu, remisie in adolescenta cu reaparitie la varsta adulta).Ramane posibila evolutia continua din copilarie la varsta adulta.

5.Debutul tipic este in copilaria mica dar ramane posibil si la varsta adulta sau dupa 60 de ani.

6.Nu exista un biomarker specific pentru diagnosticul D.A.

7.Diagnosticul D.A. este clinic si include anamneza riguroasa, evaluare clinica si urmarie in timp a pacientului.